

Harun Soydan, 1970,
Ankara doğumlu.
Bahçelievler Deneme
Lisesi'ni 1987'de bitirdi.
Halen G.Ü. Şehir ve
Bölge Planlama
Bölümü 4. sınıf
öğrencisidir.

Daha İyi Bir Çevre İçin Planlamada Çevre Duyarlı Bir Katılım*

Harun SOYDAN

Planlamaya Katılım: "Planlama sürecinde halkın istek ve arzularını her aşamada plana yansıtabilmesi ve böylece, planda çevreleriyle ilgili kararların çikartılabilmesini sağlamalarıdır." şeklinde tanımlanabilir.

Başlıkta belirtilen konu bir kavramsal model ve ilişkin öneriler biçiminde ele alınmaktadır. Şekil 1'den de anlaşılacağı üzere bu araştırma, planlama - çevre - katılım konuları üzerine oturtulmuş ve kavramsal modelin her aşaması, bir öncekiyle ilişkili olarak irdelenmiştir. Böylece, hem araştırma belirli bir düzende oluşturulmuş olurken hem de katılım kavramıyla önemli ilişkileri olduğuna inandığım planlama ve çevre başlıkları, ilgili basamakları oluşturmuştur. Planlama ve çevreyi bilmeden, katılımı irdelenmek zordur. Sonuçta giderken, bu "merdiven" yönteminin büyük yararı olmuştur.

Araştırmanın ana çerçevesini kısaca verdikten sonra işleyiş şemasını da vermenin yararlı olacağına inandım. Şekil 2'de raporun genel hatları fonksiyonel şemayla gösterilmiştir.

Şekil 2'deki fonksiyonel şemadan da anlaşılacağı gibi so-

nuca basamak basamak yaklaşmıştır. Bu basamaklandırma yapılırken de, katılım konusunda üzerinde önemle durulması gereken kavramlar olan "Kentsel Bütünleşme", "Dengeli Gelişme", "Kamu Sorgulaması", "Halk Katılımında Haberleşme ve İletişim" ve "Yeniden Dağıtıcı Planlama" gibi alt başlıklar da bu raporda ele alınan konular arasında yer almıştır.

Şimdi de, ana başlığımız olan "Katılım" üzerinde duralım. Aslında sayfa sayısının kısıtlı olması nedeniyle bu denli geniş ve karmaşık bir konuya burada yeterince yer verilebilmesi güç. Bu nedenle, planlama, çevre ve katılım konularını, araştırmamda evrim, kavram ve tanım başlıkları altında tek tek incelerken burada sadece belli noktalar üzerinde duracağım.

İlk olarak "Katılım"ın tanımı üzerinde durmak istiyorum. Bence, katılım konusunda, şimdiye kadar, özünde aynı olması-

na rağmen anlatımda farklı olan tanımlar, "halkın planlamaya nasıl katılacağı" sorusunun henüz kafalarda tam olarak bir çözüme ulaşmamasından kaynaklanmaktadır.

Planlamaya Katılım: "Planlama sürecinde halkın istek ve arzularını her aşamada plana yansıtabilmesi ve böylece, planda çevreleriyle ilgili kararların çikartılabilmesini sağlamalarıdır." şeklinde tanımlanabilir.

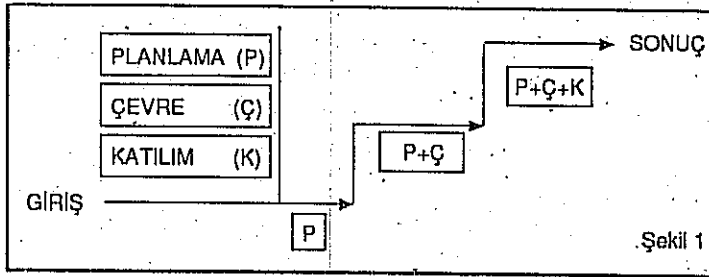
Niçin Planlamada Halk Katılımı Gerekli?

Planlamaya Nasıl Bir Katılım?" sorusundan önce katılımın "niçin"lerini öğrenmek sanırım yararlı olur. Çoğu kişinin "Katılım"ın önemli olduğunu bilmesine rağmen niçinlerini de sıralaması, bu önemin daha iyi kavranması için olumlu olacaktır. Bir şehir plancısı olan Senihi Kitapçı, bu konuda şöyle der: "Planlarımız ve kararlardan birinci derecede etkilenen halkın karar süreçlerine, karar verici olarak katılması, uygulamayı doğrudan denetleyici olarak planlama sürecinde yerini alması gerekliliği tartışma götürmeyecek kadar açık ve evrensel bir gerçektir." (Kitapçı, S. 89/2-3-4)

Şimdi bu niçinleri sıralayalım:

* Türkiye'de 14. Dünya Şehirçilik Günü çerçevesinde düzenlenen "Planlamaya Nasıl Bir Katılım?" konulu öğrenci yarışmasında birincilik ödüllü ve Şehir Plancıları Odası Özel Ödülünü kazanan projenin, yarışmacı tarafından Planlama Dergisi için hazırlanmış özettir.

PLANLAMA 90/3 - 4

Şekil 1

1. Parlamento ve yerel seçim dönemlerinin, günlük yaşamla ilgisinin kurulamaması ve oy kazanmak için kısa dönemli önlem projelere gerek duyulması.

2. Plancının şimdiye kadarki deneyimlerinin başarısız kalmış olması ve halk yerine karar verme sürecinin başarısızlıkla sonuçlanmış olması.

3. Halk katılımı ile halkın onayını alma isteği.

4. Plancının, katılım ile görünmez totaliter güç olmaktan kaçacağı sonucu.

5. Plancının gözünden kaçan unsurlar.

6. Temsilci demokrasiiden, kaulimci demokrasiye geçişin zorunluluğu.

7. Plancı işlerliği ve gerçekleştirebilirliğinin artacak olması.

8. Yöresel planlama kararlarını, yörede yaşayan insanın vermesinin gerekliliğine ve yararına inanmak.

9. Anlamlı bilgileri ellerinde bulunduranlarla, bu bilgilere sahip olamayanlar arasındaki eşitsizliği azaltmak.

10. Az sayıda insanın, bilgileri elde edip, spekülasyon yapmasını önlemek.

11. Kullanıcının tasarıma katılımının, bilgilendirme eşitliğinden kaynaklanan karar oluşturmaya katılım olmadan, olanaklı olduğu düşüncesi.

12. Anayasa'nın, Türkiye'nin sosyal bir hukuk devleti olduğunu söylemesi ve kaulımın da demokratik yönetimlerde vazgeçilmez bir unsur olarak yerini alması.

13. İnsan Hakları Evrensel Beyanname'si'ne göre, katılımın bir hak olduğu.

Katılım Süreciyle İlgili Eleştiriler

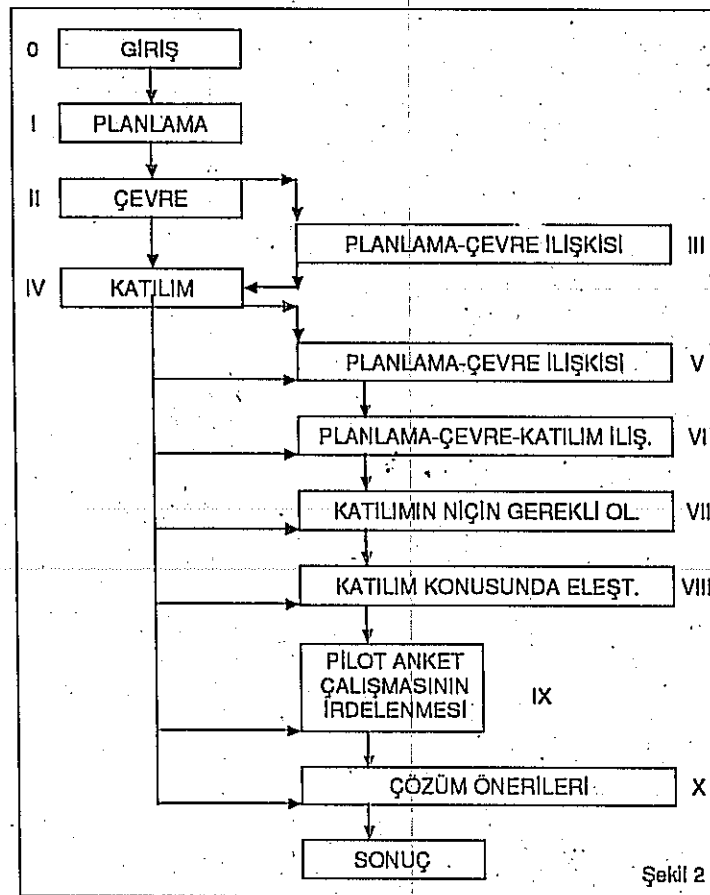
Eleştirileri, önerilerimize de yol göstereceği için iki başlık altında toplamayı uygun gördük.

1. Kısa Dönem Eleştiriler

1. Halk katılımında ortaya çıkan en kötü yanlardan birisi, katılanların çok sık görüldüğü bir şekilde, ne olup bittiği hakkında kötü bilgilendirilmiş olmalarıdır.

2. Gruplar (sivil organizasyonlar - çevre grupları), kendi konularını çözdükleri zaman diğer konulara ilgi göstermezler.

3. Plancıların daha fazla çağrıda bulunmalarında bir tehli-

Şekil 2

ke, plancılar tarafından çağrı çapı büyüdükçe, daha az ilgilenen gruplara karşı haksızlık olmaktadır. Çünkü, herkes toplantılara gelemede ve yer darlığı çekilmektedir.

4. Halkın katılımı hakkında önemli bir eleştiri, planlamada gecikmeye neden olmaktadır. Dolayısıyla gelişmenin maliyetini yükseltir.

5. "Kaulimcilik genelde halkın, para ve işgücü ile katılımı anlamında algılanıyor." (Kitapçı, S. 89/2-3-4).

6. Kentlinin plan yapımına katılımı, yine kentlinin kendisini temsil için seçtiği yerel yönetimi, mesela belediye meclisini, bir kenara itip, onun yerine kendisinin geçmesi anlamına da gelebilir.

7. Katılım için yapılan toplantılarda olumsuzluk olabilir, kaulimciler desteklemeyebilir.

8. Katılımda ne yapılırsa yapılırsın, yönetime küskün kişilerin bunu desteklememesi önemli bir eleştiridir.

9. Eğer plancıların, önceden saptadığı kararları varsa, bunu kabul ettirmek için manevralar düzenleyebilir.

10. "Katılımdaki bölünmeler ve giderek derinleşen görüş ayrılıkları, sonucunda kentli bireyler bir tarafta ve bu kentli bireylerin temsilciliğini yüklenmiş ve onlarca seçilmiş yönetim diğer tarafta bırakılabilir." (Heap, D., 1973).

11. "Bütün istekler kabul edilince, ilerleme sağlanamaz." (Bektaş, C., 1980).

12. Savunucu planlama anlayışını sonradan terkeden bir Amerikalı plancı Sheery Arnstein şöyle der: "Katılım, gücü elinde bulunduranların, planlar ile ilgili bütün pürüzlerin değerlendirilip, giderildiği iddiasını destekler. Dolayısıyla statükoyu devam ettirir." (Arnstein, S., 1971)?

13. Toplantılardaki diğer eleştiri de, plancıların halka uygun dili kullanmadıkları ve uçurum yaratıkları şeklindedir. "Halkın cahilliği, aydınların aydınlatamamalarından kaynaklanır." (LİM, W. S., 1984).

14. "Temel kanılara razı olmadan benimseülecek kaulma, ancak bir ikna mekanizması olur ve suç oranı artar (Bulca, A., 1981). Böylece katılım pro-

Savunucu planlama anlayışını sonradan terkeden bir Amerikalı plancı Sheery Arnstein şöyle der: "Katılım, gücü elinde bulunduranların, planlar ile ilgili bütün pürüzlerin değerlendirilip, giderildiği iddiasını destekler. Dolayısıyla statükoyu devam ettirir."

fesyonellere, suç kurbanını üzerine atmak olanağını verir.

15. Katılım, çoğu kez yönetimin ilgisizliği ve kötü kararlarınakarsı bir tepki olarak doğmaktadır.

16. D., Stea'ya göre: "Topluluk toplantıları yaklaşımları hiyerarşik düzenlemesiyle, ki halk, sinema seyircileri gibi, izleyenlerin sıralarında oturmaktadır, bu katılım, etkin bir araç olmaktan çok, bir ders vermeye benzetilmektedir." (Stea, D., 1980).

2. Uzun Dönem Eleştiriler

17. Halk etkinlik potansiyelinin farkında değildir. Acaba halk kendisi için iyi olanı bilecek düzeyde midir?

18. Katılım planlanıyorsa, bununla yakın ilgili olan eğitim sisteminin de katılıma uygun değiştirilmesi gerekir.

19. Halkın yaşadığı kente sahip çıkma bilinci, daha önce de üstünde durulduğu gibi yeterince gelişmemiştir.

20. 3194 Sayılı Kanun ve yeni İmar Kanunu tasarısında halk katılımına yer verilmemiştir.

21. Halk, sadece kendi çıkarı için katılıma giriyor, bunun amacı da kendi çıkarını gözetmek oluyor.

22. Katılımı daha çok somutlaştırılması ve kurumsallaştırılması gerekir. Henüz yeni bir kavramdır.

23. Katılım, her düzeyde değişiklik getirir. Plancılar, bu görev değişikliğine ve halkı dinlemeye hazırlar mıdır? Bu konuda yeterince bilinçlendirilip eğitilmişler midir?

24. D.P.T., bugün planlama çalışmalarını denetleyebilecek bir kadroya sahip olmadığından dolayı bu sorunun çözümü, D.P.T. ile hiyerarşik bir konuma sahip, bir teşkilatın ulusal kararların verilmesinde aktif rol oynamasıyla giderilebilir (Özcan, Ü., 88/2).

25. Katılım konusuna bir başka yaklaşım, anket soruları ve sözlü görüşme gibi teknikleri uygulayarak, halkı planlama sürecine dahil etmek olmaktadır. Böyle araştırılarda, sorular basmakalıp olmakta ve profesyonelin düşünceleri katılan kişilere empoze edilmektedir. Dolayısıyla, sadece böyle bir yaklaşıma dayanarak katılım amaçlamak, epey düzeyde kalmaktadır.

Anket

Yapılan anket çalışmasında üzerinde durduğumuz örneklem tabakalarını şunlar oluşturmuştur:

1. Profesyonel tabaka (Planlama mesleği ile ilgili kişiler),

2. Yasama tabakası (Yasama organımız olan TBMM'nin üyeleri: Milletvekilleri),

3. Halk tabakası.

Profesyonel tabakada yer alan örnekler, planlama bürolarına, Ankara Büyükşehir Belediyesi'ne ve ŞPMÖ Odası'na başvurularak belirlenmiştir.

Yasama tabakasında yer alan örnekler, toplam milletvekilleri sayısının 450 olmasına rağmen konumuz ile doğrudan ilgili olduğu inandığımız Çevre ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyon üyelerinden 12'sine dağıtılmış ve 10 anket kağıdı geri alınabilmiştir.

Kentli vatandaşlar yani halk tabakası ise kentin merkez alanını, o anda yani o zaman biriminde kullanılanlar arasında örneklenmiştir.

Anketten elde edilen sonuçlardan, çözüm önerilerinde faydalanılmış ve bu sonuçlar çalışma için yol gösterici nitelikte olmuştur.

Çözüm Önerileri

1. Kısa Dönem

Yukarıda, eleştirelimizi, kısa ve uzun dönemlere göre ayırmıştım. Çözüm önerilerimi de, katılım konusunda yapılan eleştirilere de birer cevap olması açısından, kısa ve uzun dönem başlıkları altında incelemeyi uygun gördüm.

Kısa dönem çözüm önerilerini de bugün yapılabilecek olanlar ve yakın gelecekte yapılabilecek olanlar olmak üzere iki gruba ayırdım.

Bugünkü Durumda Yapılabilecek Olanlar:

Planlama sürecine halk katılımı, ülkemizde bugün dahi, özverili bir yaklaşımla gerçekleştirilebilmektedir. Bugün dahi elimizde, böyle bir imkan vardır. Yapılan anket çalışmasında da görüldüğü gibi, herkesin bu konuda az da olsa bir birikimi vardır. Bugünkü planlama sürecine göre katılımın ne biçimde olacağı aşağıdaki şıklarda belirtilmiştir.

1. İlk önce katılımın kişilere göre gerekliliği hiyerarşik bir şekilde düzenlenmelidir.

2. Katılım bir sonuç getirmeli, gerçekçi olmalıdır.

3. Katılım etkin olmalı ve belirsizliklere yer vermemelidir.

4. Kargaşa ya da uzun tartışmalara yol açmamalıdır.

5. Sadece "katılmış" olmak için katılım sağlanmamalı.

6. Katılım, planıcının işlevini hiçe sayacak duruma getirilmemelidir. Yani planlar, kahvehanelerde yapılır duruma gelmemelidir.

7. Planıcı, katılımı, yapacağı araştırmanın bir alternatifi olarak görmemelidir. Ankette de görülmüştür ki, katılıma hayır diyenlerin bile doğru bir yöntemin işlenmesi ile bu sürece evet demeleri sağlanabilecektir.

Yakın Gelecekte Yapılabilecek Olanlar:

Yakın geleceği kapsayan, aşağıdaki şıklarla sıralayacağım çözüm önerileri, aynı zamanda kısa dönem katılım eleştirileriyle de yakından ilgilidir.

1. Ankette de belirttiğim gibi bu çözüm önerileri, halkın toplantılar ve haberleşme yolları ile doğru bilgilendirilmesine dayanır. Halk, planlamanın her aşamasına katılmalı ve tasarımdan uygulama sürecine kadar doğru olarak bilgilendirilmelidir.

2. Proje aşamalara ayrılmalı ve her aşamayla ilgili ortak çalışma yapıldıktan sonra, kabul edilmediği yapılan toplantılarla belirlenerek diğer bir aşamaya geçilmelidir. D.Stea'nın deyimine göre katılım: Tekrarlayarak ilerleyen bir süreç, olmalıdır. (Stea, D. 1980) Böylelikle halk, kendilerine önerilen değerleri süreçlerinden geçirecek, dolayısıyla bilinçli öğrenme yolu ile tasarımcı ile iletişim kurar ve bu süreç içinde aruk tasarımcı da bir katılan duruma gelir.

3. Planlamaya katılım sürecinde üzerinde önemle durulan eleştirilerden bir tanesi de katılımın, planlarda da gecikme, yani zaman sorunuyla beraber planın maliyetini de yükselttiği şeklindedir. Ankette, katılımın gerek olduğunu düşünüp, çağrı olursa katılmam diyenlerin; neden olarak, bu üzerinde durulan zaman sorunu ve parasal kaynakları gösterdiği görülür. Bu önemli konuya getirilecek çözüm: "Katılım giderlerine, projenin genel bütçesi içinde yer verilmesi yani fon ayrılması

Katılım, her düzeyde değişiklik getirir. Plancılar, bu görev değişikliğine ve halkı dinlemeye hazırlar mıdır? Bu konuda yeterince bilinçlendirilip eğitilmişler midir?

Planıcı, katılımı, yapacağı araştırmanın bir alternatifi olarak görmemelidir. Ankette de görülmüştür ki, katılıma hayır diyenlerin bile doğru bir yöntemin işlenmesi ile bu sürece evet demeleri sağlanabilecektir.

olarak düşünülse de bunun yanında, katılımda çok önemli yer tutan, sivil organizasyonlara ve yerel derneklere, bu fonu denetleme yetkisi verilerek kendi içinde bir güvenlik sisteminin oluşturulması sağlanmalıdır. Böylece katılım, bu fonla, planlamada zorunlu hale getirilmiş olurken, yerel yönetimlerin ve sivil organizasyonların, denetleme yetkisiyle de "geri besleme" olayı gerçekleştirilmiş olur.

4. Kısa dönemde, katılım konusunda bir diğer önemli eleştirisi konusu olan toplantılarda, halka, planı sahiplenme duygusu verilmeli ve Stea'nın dediği gibi bir ders verme havası içinde toplantılar düzenlenmemelidir. Bu toplantıların her iki taraf yönünden de yararlı olacağı unutulmamalı, halka, devamlı, işin içinde olduğu hissi verilmeli ve halkın anlayabileceği, sade bir dil kullanılmasına da dikkat edilmelidir.

2. Uzun Dönem

Uzun dönemdeki çözüm yollarının hazırlanmasında da, kısa dönemde olduğu gibi, eleştiriler göz önünde tutulmuş ve öneriler, daha kolay anlaşılabilirliği düşünülerek, şıklar halinde belirlenmiştir.

1. Anketten çıkan sonuçların biri de, özellikle halkın henüz bilgi ve ilgi düzeyinin katılım için yeterli olmadığına söylenmesidir. Buna karşın katılım konusu uzun dönemde, çevre duyarlılığının gelişmesiyle doğrudan ilgilidir. Bu nedenle eleştirilerde de üzerinde önemle durulan ve katılımın sağlıklı olarak gelişmesinde en önemli unsur sayabileceğimiz eğitim konusu gündeme gelir. "Şehirlerin yarılması ve işletilmesi, o şehrin halkının katılımıyla olacağı gibi, onların kendi kişilik duygularının ve kontrollerinin gelişmesiyle de doğrudan ilgilidir." (Jacobs, A. ve Appleyard, D., 1987). Bunun da tek yolu "eğitim"den geçmektedir. İlköğretimden itibaren verilecek yaygın bir çevre eğitimi, çocukluktan itibaren çevre kavramı konusunda bir bilincin oluşmasını sağlayacak ve uzun vadede yarının sağlıklı, katılımcı gençleri böylece yetiştirilmiş olacaktır.

2. Eğitimin ikinci bir yönü de, katılımın doğasını en iyi bilmesi gerektiğine inandığımız,

şehir planıcıları ile ilgilidir. Kişisel uğraşların, katılım konusunda çok ön planda olduğu günümüzde, üniversitelerin, özellikle, kent ve bölge planlama bölümünde öğrenim gören öğrencilerine, katılım derslerinin verilmesi ve uygulamalı çalışmaların bu alanda genişletilmesi ile uzun dönemde üzerinde durduğumuz sorular, kanımızca, olumlu cevap verebilir niteliklere kavuşurlar. Unutulmamalıdır ki, planıcının kendisi de öğrenme ve eylem süreci içinde yer alan bir "aktör" durumundadır.

3. Katılımın uzun dönem çözümünde bir diğer fikir, demokratik yönetimin bir gereği olan yerel organizasyonlarla, sivil yönetimleri ve plancı - yönetici - halk katılımını organize edecek bir kuruluşa ihtiyaç duyulacağıdır. Katılım süreçlerinde bir organizasyon ve denetleme görevi de girecek olan bu kuruluş "Çevre Bakanlığı" olabilir. Böylece katılım konusunda görülen yetki boşluğu, bu bakanlığın bünyesinde kuracağı özel halk katılımı birimleriyle doldurulmuş olacaktır.

4. Katılım, daha önce de üzerinde çokça durulduğu gibi, ülkemizde henüz kanunlaşmamıştır. Ankette dahi katılıma hayır diyenlerden bazılarının İmar Kanunu'ndaki ilan yer ve sürelerini yeterli bulmadığı gözlenmiştir. Mevcut İmar Kanunu (3194) ve yeni İmar Kanunu Tasarısı katılım yönünden "açık" yasalardır. Bu nedenle, İmar Kanunu'nda katılım konusu ayrı bir bölüm olarak yer alabilir. Bu bölümde, katılımın tanımı yapılmalı ve katılım yöntemi ve kuralları zaman esnekliği de göz önüne alınarak açıklanmalıdır. Bu öneri, uzun dönemde halk katılımını teşvik edecek ve halkın katılımı daha güvenerek bakmasını sağlayacaktır.

Sonuç

Sonuç olarak elde ettiğimiz kaynaklar ve anket sonuçları göstermektedir ki, katılım, ülkemizde ve dünyada henüz yeni yeni pratiğe dökülen ve yayılan bir kavram olmasına rağmen, insan zihnine yerleşmesinin uzun bir geçmişi vardır. Dünyada, ülkemizde de olduğu gibi fazla bi-

linmeyen katılım konusu, sorulduğunda, hemen hemen herkeşe ankette görüldüğü gibi bir şey ifade eder, ama bu ifadenin doğru ve sağlıklı olması önemlidir. Katılım kavramında en azından bazı olguların kafalarda yerleşmiş olması sevindiricidir. Ama bu olguların gelişmesi, ancak planlamaya aktif katılmak ile mümkün olabilecektir. Katılımın önemli bir kavram olduğu zaten yıllardır bilinmektedir. Önemli olan yarışma konusunda da olduğu gibi bu katılımın nasıl, yani ne şekilde, gerçekleştirileceğidir.

Yapılan anket, halkımızın bu konuda henüz yeterli bir bilgiye sahip olmadığını ve gerekli şekilde yönlendirilmediklerini göstermektedir. Bu nedenle, bundan sonra katılımın kavramsal yönünden çok, bu kavramsal bilgileri aktarabileceği, pratik yönü üzerinde durulması gerekir. Katılım konusunda gerekli doğru birikimin sağlanması bana göre, ancak bu, yıllardır üzerinde durulan kavramsal bilgilerin, pratiğe dökülmesiyle mümkün olabilecektir. Bu pratik ise: Diğer kurum ve kuruluşlar arasında öncelikle, kendiliğinden vatandaşları ilgilendiren planları ve bu planlara ilişkin projeleri gündeme getiren, kendilerinin kendiliğinden vatandaşlar için çalışmalarını devamlı yineleyen "yerel yönetimlerin" görev kapsamı içine girmektedir. □

Kaynaklar

1. Bulca, Aydın, 1981, Planlamada Halk Katılımı, İmar Planları Yapım ve Uygulama Süreçleri, ŞPMMO, Ankara
2. Cengiz, Bektaş, 1980, Cengiz Bektaş ile Mimarlıkta Kuramsal Sorunlar ve Katılım Üzerine Söyleşi, ODTÜ, Mimarlık Fakültesi Dergisi, Sayı: 2, Cilt 6, Ankara
3. Stea, D., 1980, D.Stea ile Bir Söyleşi, ODTÜ Mimarlık Fakültesi Dergisi, Sayı 2, Cilt 6, Ankara
4. Heap Dosmond, 1973, Ambiance and Environment, The Shape of Things to be, Journal of Planning BW.
5. Jacobs, A., and Appleyard, D., 1987, Toward an Urban Design Manifesto, Planners Notebook.
6. Kırpaç, S., 1989, Planlama ve Eğitim Süreçlerinde Planlıların ve Oda'nın Rollerinin Yeniden Tanımlanması Üzerine Bir Deneme, Planlama Dergisi, No: 2-3-4 ŞPMMO.
7. LİM, W. S., (Çev. İlhan Tekeli), 1984, Planlı Bir Kenttsel Seviyeye Doğru Yerleşim ve Çevre Bilim Sorunları, Kuram ve Uygulama, ODTÜ, Ankara.
8. Özcan, Ümit, 1988, Kent Yönetimi ve Yönetimler ve Şehir Planları, Planlama Dergisi, NO: 2, ŞPMMO Yayını.

Katılımın uzun dönem çözümünde bir diğer fikir, demokratik yönetimin bir gereği olan yerel organizasyonlarla, sivil yönetimleri ve plancı - yönetici - halk katılımını organize edecek bir kuruluşa ihtiyaç duyulacağıdır.